

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 13 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Petycje z 12 maja
Znak sprawy: DTS6.056.22.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji z 12 maja 2026 r.

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do wniesionych przez Pana petycji dotyczących podjęcia inicjatywy legislacyjnej w celu ochrony praw dłużników w egzekucji administracyjnej oraz ukrócenia praktyk szkalujących dobre imię przedsiębiorców, a także pilnej zmiany przepisów w zakresie wzorów dokumentów egzekucyjnych oraz ochrony dóbr osobistych dłużników, zawiadamiam, że Ministerstwo Finansów nie podjęło prac legislacyjnych we wskazanym przez Pana obszarze, gdyż uznaje propozycje za niezasadne.

Propozycja zmiany rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych¹

Zaproponował Pan zmianę rozporządzenia:

poprzez wprowadzenie do wzoru zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z tytułu dostaw i usług (zawiadomienia kierowanego do kontrahenta) obowiązkowego pouczenia o istnieniu i konieczności respektowania kwoty wolnej od zajęcia, o której mowa w art. 833 § 2a KPC w zw. z art. 8 § 2 u.p.e.a.

Odnosząc się do powyższej propozycji wyjaśniamy, że w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym w trybie ustawy z dnia 17 czerwca

¹ Dz. U. poz. 426.

1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji², zwanej dalej „u.p.e.a.”, nie mają zastosowania ograniczenia egzekucji zawarte w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego³, w tym zawarte w art. 833. Powołany art. 8 § 2 u.p.e.a. nie stanowi podstawy do odpowiedniego stosowania w egzekucji administracyjnej przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. W przepisie tym został wyszczególniony katalog przedmiotów, które nie stanowią przedmiotów niezbędnych zobowiązanemu oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 8 § 1 pkt 1 u.p.e.a., czyli przedmiotów, które nie są wyłączone spod egzekucji. W związku z powyższym zmiana wzoru zawiadomienia o zajęciu w zaproponowany sposób nie jest zasadna.

Niemniej zauważamy, że zgodnie z art. 9 § 1 u.p.e.a. wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy⁴. Osoba prowadząca działalność gospodarczą w toku administracyjnego postępowania egzekucyjnego nie jest co do zasady objęta ochroną przewidzianą w przepisach Kodeksu pracy. Nie jest bowiem zatrudniona na podstawie umowy o pracę i nie otrzymuje wynagrodzenia od pracodawcy. Jednak u.p.e.a. zapewnia ochronę niektórych należności przypadających osobom prowadzącym działalność gospodarczą zbliżoną do ochrony zapewnionej pracownikom etatowym na podstawie art. 9 § 2 u.p.e.a., zgodnie z którym:

przepis § 1 stosuje się odpowiednio do należności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i członków ich rodzin z tytułu pracy w spółdzielni oraz wszystkich świadczeń powtarzających się, których celem jest zapewnienie utrzymania.

Świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, czyli świadczenia zbliżone charakterem do wynagrodzenia za pracę, korzystają zatem z odpowiednio stosowanej ochrony zapewnionej wynagrodzeniom ze stosunku pracy. Organ egzekucyjny, dokonując zajęcia wierzytelności u kontrahenta osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, nie ma informacji o charakterze wypłacanych świadczeń. Jeżeli świadczenia te stanowią świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, to podlegają one ochronie na zasadach analogicznych do wynagrodzenia za pracę. W takim przypadku należy zwrócić się do organu egzekucyjnego z odpowiednią informacją i wnioskiem o zastosowanie ochrony przewidzianej w art. 9 § 2 u.p.e.a. Ponadto w celu złagodzenia skutków egzekucji zobowiązanemu przysługują środki ochrony prawnej, np. wniosek o zwolnienie, na czas oznaczony lub nieoznaczony, z egzekucji w całości lub części określonych składników majątkowych ze względu na ważny interes, o którym mowa w art. 13 u.p.e.a.

Propozycja zmiany art. 89 u.p.e.a.

Zaproponował Pan również zmianę art. 89 u.p.e.a. poprzez ograniczenie zakresu danych zobowiązanego przekazywanych kontrahentom do niezbędnego minimum (łączna kwota do zapłaty), z kategorycznym wyłączeniem szczegółowych wykazów okresów zadłużenia, rodzajów podatków i naliczonych odsetek.

Wyjaśniamy, że elementy zawiadomienia o zajęciu zawarte są w art. 67 § 2–2aa u.p.e.a. W art. 89 § 3 pkt 1 i 2 u.p.e.a. zawarte jest dodatkowe wezwanie kierowane

² Dz. U. z 2026 r. 268, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2026 r. poz. 468, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.

do dłużnika zajętej wierzytelności (kontrahenta zobowiązanego) oraz dodatkowe zawiadomienie zobowiązanego, że nie wolno mu zajętej kwoty odebrać ani też rozporządzać nią lub ustanowionym dla niej zabezpieczeniem.

Odnosząc się do propozycji ograniczenia danych zobowiązanego zawartych w zawiadomieniu o zajęciu kierowanym do kontrahentów wyjaśniamy, że informacje o dochodzonych należnościach zawarte w obecnie obowiązujących wzorach zawiadomień o zajęciu mają na celu zapewnienie prawidłowej realizacji zajęcia przez dłużnika zajętej wierzytelności oraz zapewnienie zobowiązanemu pełnej informacji o egzekwowanych należnościach.

Przepisy u.p.e.a. nakładają na dłużnika zajętej wierzytelności szereg obowiązków w związku z realizacją zajęcia wierzytelności pieniężnej. Przykładem takim jest sposób postępowania dłużnika zajętej wierzytelności w przypadku zbiegu egzekucji uregulowany w art. 69a § 1 u.p.e.a. Zgodnie z tym przepisem:

w razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej albo egzekucji administracyjnych do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, gdy zajęte kwoty w dniu realizacji zajęcia nie wystarczają na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych, dłużnik zajętej wierzytelności:

1) przekazuje środki pieniężne:

a) organowi egzekucyjnemu, który pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa - organowi, który dokonał zajęcia na poczet należności pieniężnych w wyższej kwocie, albo

b) administracyjnemu organowi egzekucyjnemu - w przypadku zbiegu egzekucji, o którym mowa w art. 62 § 2, albo

c) sądowemu organowi egzekucyjnemu - w przypadku zbiegu egzekucji, o którym mowa w art. 62 § 3 i 4;

2) pod rygorem odpowiedzialności za szkodę, niezwłocznie zawiadamia o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zajęcia zostały dokonane.

W celu prawidłowego wykonania obowiązków, o których mowa ww. przepisie, dłużnik zajętej wierzytelności musi posiadać wiedzę, jaka jest egzekwowana należność (czy jest to np. należność objęta jednolitym tytułem wykonawczym), aby zajęte kwoty przekazać właściwemu organowi egzekucyjnemu.

Na podstawie art. 70 § 1 u.p.e.a. dłużnik zajętej wierzytelności ma także obowiązek naliczania odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie, należnych od następnego dnia po dniu wystawienia przez organ egzekucyjny zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub prawa majątkowego do dnia przekazania organowi egzekucyjnemu środków pieniężnych uzyskanych z zajęcia. W tym celu musi znać wysokość należności pieniężnej, od której naliczane są odsetki, rodzaj tych odsetek i ich kwoty. Jednym zawiadomieniem o zajęciu mogą być bowiem zajęte różne rodzaje należności, od których nalicza się różne rodzaje odsetek lub w ogóle ich się nie nalicza.

W związku z tym, że na podstawie zawiadomienia o zajęciu dochodzi do przymusowego odebrania majątku zobowiązanego, konieczne jest zapewnienie mu jednoznacznej informacji, jakie należności są przymusowo dochodzone. Służy temu doręczany zobowiązanemu odpis zawiadomienia o zajęciu kierowany do dłużnika zajętej wierzytelności. Zobowiązany, posiadając pełną informację o należnościach, na poczet których zostało dokonane zajęcie wierzytelności pieniężnej u kontrahenta, może weryfikować, a następnie kwestionować działania organu egzekucyjnego, np. wnosić zarzuty w sprawie egzekucji administracyjnej, o których mowa w art. 33 u.p.e.a., czy też skargę na czynność egzekucyjną organu egzekucyjnego, o której mowa w art. 54 u.p.e.a.

Odnosząc się w następnej kolejności do kwestii tajemnicy skarbowej, wyjaśniamy, że zakres przedmiotowy tajemnicy skarbowej został określony w art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa⁵. Zgodnie z art. 293 § 1 Ordynacji podatkowej indywidualne dane zawarte w deklaracji oraz innych dokumentach składanych przez podatników, płatników lub inkasentów objęte są tajemnicą skarbową. Przepis art. 293 § 2 Ordynacji podatkowej rozszerza i precyzuje zakres informacji objętych tajemnicą skarbową, wskazując na źródła pochodzenia informacji bądź na miejsca ich gromadzenia.

Udostępnianie informacji stanowiących tajemnicę skarbową przez organy egzekucyjne określonym podmiotom następuje na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ochrona tajemnicy skarbowej nie ma charakteru bezwzględnego, a tym samym nie wyklucza ustanowienia odrębnej podstawy prawnej udostępniania informacji objętych tajemnicą skarbową w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W takim przypadku nie może być mowy o naruszeniu przepisów art. 293 Ordynacji podatkowej.

Reasumując, elementy zawiadomienia o zajęciu nie naruszają tajemnicy skarbowej, o której mowa w przepisach Ordynacji podatkowej. W administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przepisy tej ustawy nie mają zastosowania. Na podstawie art. 18 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej w postępowaniu egzekucyjnym przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Na koniec odniesiemy się do Pana argumentacji dotyczącej uciążliwości wynikających z zakresu danych zobowiązanego przekazywanych kontrahentom w związku z zajęciem wierzytelności pieniężnej. Administracyjne postępowanie egzekucyjne niewątpliwie jest dotkliwe dla zobowiązanego. Niemniej ma na celu przymusowe wykonanie obowiązku publicznoprawnego z uwagi na niewykonanie tego obowiązku w sposób dobrowolny. Obowiązek taki, aby podlegał egzekucji administracyjnej, musi być wymagalny i musi upłynąć termin na wykonanie tego obowiązku. Zobowiązany posiada instrumenty pozwalające uniknąć wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Może uzyskać od wierzyciela odroczenie terminu płatności należności pieniężnej albo uzyskać decyzję ratalną w zakresie swoich zobowiązań. Wszczęcie i prowadzenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego stanowią ostateczny środek prowadzący do wykonania obowiązku publicznoprawnego.

Wobec powyższego, w naszej opinii, nie jest uzasadnione wprowadzenie w przepisach u.p.e.a. ograniczenia informacji o egzekwowanych należnościach zawartych w zawiadomieniach o zajęciu.

Propozycja ochrony informacji zawartych w KSeF

W naszej opinii, nie znajduje uzasadnienia postulat dotyczący wyłączenia możliwości korzystania przez administracyjne organy egzekucyjne z danych zawartych w KSeF. O skuteczności egzekucji w dużej mierze decyduje szybkie ustalenie składników majątkowych zobowiązanego i skierowanie do nich egzekucji.

⁵ Dz. U. z 2026 r. poz. 622

Podstawa prawna

1. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870 z późn. zm.)

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Beata Rogowska-Rajda

Dyrektor

Departament Systemu Podatkowego
w Ministerstwie Finansów